

lipu tenpo

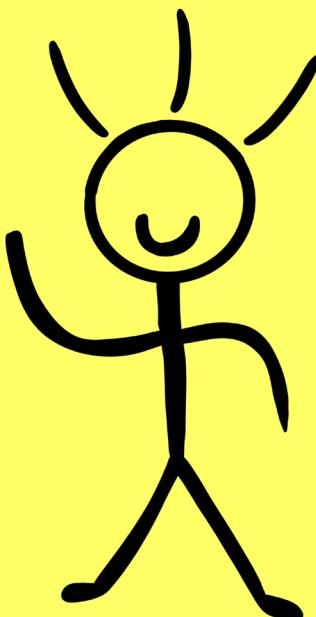

nanpa ma

o kama pona
lon lipu tempo!
tempo mun ni la
jan pi toki pona
li kama kulupu
lon ma suli Elopa.
jan Ke Tami li lawa
pona e kulupu ni.
jan pali mute pi
lipu tempo li lon
kin. ni li wawa a!

kin la sina ken
kama sona e ijo sin
pi kulupu Sonko pi
toki pona lon lipu ni.
ijo pona mute ante
li lon kin. ni la o
lukin
e lipu tempo o musi!

-jan Sonatan

jo

- 2** **kulupu**
jan pi toki pona li kulupu lon ma Mase
- 3**
jan pi toki Sonko li toki pona la seme li
sin lon kulupu ona
- 4** **sona**
sitelen Anku
- 5**
sona nasa pi kulupu lili -
kulupu pali pi jan insa sin Tupa
- 7** **ma**
sona musi lili pi ma Antateka
tawa pi pokimonsi
pi ma Asija nanpa luka luka tu tu.
ma Tawan en ma Anku
- 9** **toki**
toki pali tu
toki pilin tu
- 10** **musi**
musi pi nasin sitelen Non
- 12**
suno li pona tawa mi
kijetesantakalu o!
- 13**
musi linja
seme li mi?
alasa nimi: ma Asija
- 14** **jan pali**

jan pi toki pona li kulupu lon ma tomo Mase *tan jan Sonatan*

sin la jan pi toki pona li kulupu a. tempo sike pini la mi tawa ma tomo Win tan ni: jan Ke Tami li open e tempo kulupu pi ma Elopa. jan li toki li musi li kama sona e jan ante pi toki pona.

tempo sike ni kin la jan Ke Tami li pali e tempo kulupu lon ma tomo Mase (Maastricht) lon ma Netelan. ni la tempo mun pini la jan pi toki pona li kulupu lon tempo suno luka. jan kulupu li kama tan ma mute pi ma suli Elopa. kulupu pi ma Win la kulupu pi ma Mase li suli a.

tempo suno nanpa wan la jan mute li kama lon kulupu. jan ale li kama sona e jan sin li toki pona mute. mi kin li kama lon pini pi tempo suno ni. mi pilin pona tan ni: mi sona e jan mute tan tempo kulupu lon ma tomo Win.

tempo suno nanpa tu la mi ale li tawa ma selo pi ma tu wan ni: ma Tosi en ma Netelan en ma Pekije. telo mute li kama anpa lon tempo mute. taso mi pilin pona kin tan ni: mi kama sona e jan sin mute. mi ale li musi kin e musi toki pi jan Ke Tami e musi lipu ante.

tempo mute la lipu tempo li wile wawa e kulupu ona. tempo ni la ona li ken ni. jan Alonola en mi li toki e ni tawa kulupu pi lipu tempo: mi o kama kulupu pi lawa Tosi. ni la kulupu o ken jo e mani ona e lawa ona.

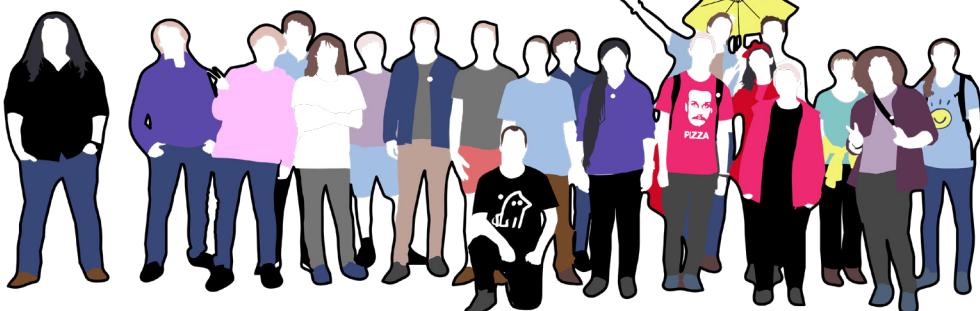
tempo kulupu pi ma tomo Mase la jan mute ni pi lipu tempo li lon: jan Alipi en jan Alonola en jan Ke Tami en jan Peja en mi. mi toki tawa jan ante kin pi lipu tempo kepeken ilo toki mi. ni la mi ale li toki e ni: mi wile lon kulupu pi lipu tempo li wile jo e lawa kulupu li wile e ni: jan Alonola en jan Sonatan li jan lawa pi kulupu ni. kin la mi toki e ijo suli ante pi lipu tempo. ni ale la kulupu pi lipu tempo li kama wawa.

tempo suno nanpa tu wan la mi toki e ni tawa jan kulupu: jan sitelen toki pi lipu tempo li sitelen toki kepeken nasin sem? ni la jan li pilin e ni: mi kin ken pali lon kulupu pi lipu tempo a. tempo suno sama la kulupu suli li tawa tomo pi sitelen tawa li lukin e sitelen tawa Papi (Barbie).

tempo suno nanpa tu tu la kulupu li tawa lupa suli lon anpa ma. tempo pini la jan li kama jo e kiwen mute tan ona. tan ni la lupa li awen. tempo ni la mi ken kama sona e tempo pini pi ma tomo Mase tan insa pi lupa ni. sona ni li pona tawa mi a.

tempo suno nanpa luka la mi mute li lukin e sitelen toki li musi. kin la mi ale li pana e ijo tawa poki tan ni: tempo kulupu li kama pini a. jan li tawa ma ona lon tempo sin.

tempo ni ale la kulupu li toki mute kepeken toki pona li toki lili kepeken toki ante. jan ale li pilin musi tan ni. jan mute li wile kulupu lon tempo sike kama kin a.

**jan pi toki Sonko li toki pona
la seme li sin lon kulupu ona**
人之言Sonko兮言善
时何兮新于团伊
tan jan Ke Tami

tenpo ale la mi kute e ijo pi toki pona tan kulupu pi toki Inli. ni li ike ala tawa mi, taso kulupu ante kin li lon. kulupu ante li lili, taso ona li awen toki pona. ni li wawa tawa mi. mi kama sona e ijo sin pi kulupu ni wan. kulupu ni li toki Sonko li toki pona. jan Nape pi kulupu ni li toki e ijo sin tawa mi. taso mi wile toki e ijo sin la sina o sona e ijo tempo.

sama tempo sike pini luka luka la, kulupu pi toki pona li kama tawa ilo pi toki Sonko. jan Teli li open e kulupu ni. jan li open e kulupu la ona li ken lawa ale e kulupu. taso jan Teli li kama ala awen lon kulupu. lukin la, ona li weka tan kulupu. kin la, ona li kama sona lili taso e toki pona lon tempo open, li kama ala sona toki pona. taso jan ante li lon kulupu la, kulupu li awen.

tenpo la, NASA li kama tan jan Teli. ona li utala e ijo lili pi suli ala, li pana e pilin jaki tawa kulupu. tempo sike pini tu la ona li utala sin e ijo pi suli ala.
 toki Sonko la, jan kulupu pi mute ala li kama kepeken sitelen Lasina. sina sona e ni: toki Sonko la, sitelen Sonko li lon, li sama ala sitelen Lasina. taso jan li wile sitelen Lasina e toki Sonko la, nasin ken li lon. taso ni li ike tawa jan Teli. ona li weka e toki Sonko pi sitelen Lasina, li pana e lawa sin: o sitelen Lasina ala e toki Sonko, o toki ala kin e sitelen Lasina pi toki Sonko. jan Teli li weka kin e jan pi nasin ni tan kulupu. ni li jaki. jan Teli li weka lon tempo ante li utala e ni

taso anu seme? jan weka li open e kulu-pu sin pi toki pona.

jan Nape pi kulupu Sonko pi toki pona li pilin e ni: "mi mute sona ala e ni: tan seme la jan Teli li pali e ni? ken la jan Teli li wile kepeken e wawa pi ona taso. ike mute. jaki mute." jan Teli li toki e tan pi pali ona la, ona li toki e ijo nasa, e sona pona ala, li wile ala kute e jan ante.

tempo sike ni la ike li kama tan jan Teli. ona li kama toki e pini pi kulupu ona. lon la, ona li ken pana e ken lawa ona tawa jan ante. kulupu li toki e ni tawa ona lon tempo mute. lukin la jan Teli li kute e ku-lupu:

nasin li lon a. kulupu ni li ken awen a. jan lawa sin li ken kama.

taso lon la, ona li kute ala. kepeken tempo suno pi mute ala la, ona li pini e ku-lupu. kulupu li kulupu pi tempo suli. taso ni la ona li ala. pini ni la, jan Teli li weka li awen weka.

pona la, jan kulupu li ken lon kulupu sin. taso ona li pilin ike. ni kin li pilin pi jan Nape:

ijo ni li ken kepeken nasin pona a. nasin ni la, ijo ala li kama weka tan jan Teli. nasin li wile e tempo lili taso. kulupu li toki ale e nasin pona tawa jan Teli. nasin ale la nasin ni li pona mute. taso, jan Teli li pali ala e ni, li toki ala e ni: tan seme la ona li pali ala e ni. jan Teli li weka e kulupu ni tan ala a.

sitelen Anku*tan jan Alonola*

ma Anku¹ la, jan li toki e toki Anku, li sitelen e ona kepeken sitelen Anku. sitelen Anku li nasin sitelen. kin la, toki Sesu (제주말) li kepeken e sitelen Anku. sin la, toki Sijasija (Bahasa Ciacia, 바▶사 찌아찌아) li wile kepeken e sitelen Anku. sitelen ale la, sitelen Anku li sin a.

tenpo pini mute la, jan Anku li kepeken e sitelen Sonko (nimi ante: sitelen Ansi 汉字/漢字) e sitelen ante. taso tenpo pini la, jan pi mani ala li ken ala sitelen kepeken nasin sitelen ni. ni la, jan lawa sewi nanpa tu tu pi kulupu lawa Soson (Joseon, 조선) li pali e sitelen Anku. sitelen Anku li pona mute tawa jan. jan li ken kama sona e ona lon tenpo lili. sitelen Anku li pini la, jan lawa li pali e lipu pi sitelen Anku (lipu Unminsonon). tenpo suno open (1444-1-15, 1446-10-9)² pi lipu ni li tempo suno pi sitelen Anku lon ma Anku, lon ma Soson. kama la, jan lawa Jonsankun li wile weka e sitelen Anku tan ni: jan li sitelen e toki ike pi jan Jonsankun. taso tenpo kama la, jan li sitelen e lipu mute, e toki musi mute kepeken sitelen Anku.

tenpo lawa pi ma Nijon la, jan lawa li utala e sitelen Anku. kin la, sitelen Anku li ante lili lon tenpo ni. ma Anku li ma tu la, jan lawa pi ma tu ni li wile ante

1 mi toki e „ma Anku“ la, mi toki e ni: ma Anku en ma Soson.

2 tenpo nanpa wan (1444-1-15) la, jan li open e lipu ni. tempo suno ni li tempo musi lon ma Soson. tempo nanpa tu (1446-10-9) la, jan ale li ken lukin e lipu ni. tempo suno ni li tempo musi lon ma Anku.

e sitelen Anku. taso pini la, sitelen Anku li ante ala. sitelen Anku li ante lili lon ma Anku, lon ma Soson.

sitelen lili pi sitelen Anku li jo e nimi „sitelen Samo (자모)“. sitelen lili mute mute li lon. ona la, sitelen luka luka luka tu tu li kalama open (a, e, i, ante kin). sitelen mute wan li kalama pini (p, t, k, ante kin).

nimi pi toki Anku li sama mute pi toki pona. kulupu ale pi sitelen nimi o jo e kalama open. kalama open li kalama nanpa wan la, sina o sitelen e „o“ lon sinpin/sewi ona. ni li sama ala pi toki pona: kalama pini li ken lon monsi nimi. o lukin: 한글 Hangeul. /l/ li kalama pini, li lon monsi nimi.

sitelen Anku la, kalama pi ante lili li jo e sitelen lili pi ante lili:

ㄱ g [k], ㅋ k [kʰ]
ㅅ s [s], ㅈ j [tɕ], ㅊ ch [tɕʰ]

kalama open la, sitelen ona li sama tan wawa Injan (yin-yang, 阴阳, 음양): ㅏ ㅓ „a“ „eo“ ㅗ ㅜ „o“ „u“ — ㅣ „eu“ „i“

mi kama sona e sitelen Anku lon tempo lili! sina kin ken kama sona e sitelen Anku. mi la, ona li pona mute! sina wile la, sina ken sitelen e toki pona kepeken sitelen Anku:

mi jan Alonola. sitelen Anku li pona a. o moku e kala pona. ale li pona. kijetesantakalu (soweli pona).

미 얀 아로노라. 시더런 안구 리 보나야. 오 모구 어 가라 보나. 아리 리 보나. 기여더산다가루.

sona NASA pi kulupu lili - kulupu pali pi jan insa sin Tupa *tan jan Kamute*

toki open

sina lon linluwi¹ lon tempo suli la, ken la, sina lukin e kulupu nasa. kulupu ni li ken jo e sona lon e sona pi lon ala. ni li suli ala. mi la sona ali li musi li pona. mi wile pana e sona pi kulupu nasa wan. kulupu ni li pali e jan insa sin Tupa. (toki Inli la nimi pi jan insa ni li tulpa. nimi pi pali ni li tulpamancy.)

jan mute li sona ala e kulupu ni. kulupu li toki e ni: lawa pi sijelo wan la, jan mute li ken lon. toki ni li sama lon kulupu Sijasi (toki Inli: DID anu Dissociative Identity Disorder). kulupu Sijasi li toki e ni kin: jan mute li lon lawa wan tan ni: jan lili li pilin ike suli li pilin monsuta² suli lon tempo mute la insa lawa pi jan lili li ken kama pilin ike. taso, lawa pi jan lili li jo e wile suli la, ona li lon e jan ante mute lon lawa. jan ante ni li ken tawa sinpin. jan li sinpin la ona li tawa e sijelo li toki kepeken uta sijelo li pilin e pilin sijelo. tempo mute la, jan li ken tawa sinpin lon tempo pi sona ala. ni li ken pana e ike suli tawa jan. ni ali li pilin ike Sijasi. pali pi jan insa sin Tupa li jo e ante mute e sama lili kin.

pali pi jan insa sin li seme?

sona nanpa wan pi pali pi jan insa sin li tan nasin sewi Tama (toki Inli: Buddhism), tempo pini la sona pi pali pi jan insa sin li ante mute. tempo ni la, jan pali mute pi jan insa sin li tan nasin sewi ala. (jan pali pi mute lili li tan kon sewi li tan nasin sewi.) mama pi jan insa sin li jo ala e pilin ike. ijo li pilin ike la, ona li pana e

---

1 “linluwi” li sama “kulupu pi ilo sona”

2 sina pilin “majuna” la, sina pilin ike tan jan/ijo ike

ike tawa jan. pali pi jan insa sin li pana ala e ike li pana e pilin pona mute. tan ni la, pali pi jan insa sin li pilin ike ala.

jan insa sin li seme?

kulupu pali pi jan insa sin la sona ni li lili. kulupu Sijasi kin la sona li lili. mama mute pi jan insa sin li jo e pilin sona taso. jan ala li sona e lon pi pilin sona ni. jan mute li pilin e ni: sina kin li jan insa! ante sina li ni taso: sina majuna³. sina kama lon tan kama lon sijelo lon ma selo. tempo pini la, jan sona li open e kama sona pi pali pi jan insa. tempo ni la, pali pi jan sona ni li awen. tempo kama la, ken la, jan sona li kama sona e tan.

jan insa sin li ken pali e seme?

jan insa sin li lon lawa sina taso. insa la, ona li ken toki tawa sina li ken jo e sijelo. mama mute pi jan insa li kama jo e jan insa sin tan ni: ona li wile jo e jan pona li wile sona e nasin lukin pi jan ante tawa ijo. mama mute pi jan insa sin li jo e ma musi lon lawa li musi lon ona. mama en jan insa li ken kama sona kama lon sinpin li ken ante e jan lon sinpin. kama sinpin ni li sama ala kama sinpin pi jan pi nasin Sijasi li kama lon tempo wile pona. mama pi mute lili li ken pana e lukin pi jan insa sin ona tawa oko ona. ni la, jan insa li sama lukin li sama jan ante lon ma selo. mama ni li ken kama jo e pilin ante pi jan insa ona kin e pilin luka pi jan insa lon ma selo li ken kute e toki ona sama ijo lon ma selo. kulupu pali pi jan insa sin la, mi lukin e toki ni tan mama wan: mi ken tawa pi kalama musi lon poka pi jan insa sin mi. nasa! taso, o sona: jan insa li ijo ala li soweli ala. mama mute mute pi jan insa sin li toki e ni: jan insa li jan li sama jan lon ma selo. mi la, ni li lon. sina en jan insa li toki utala la, ona li ken ala tawa weka. pona la, tempo ali la, jan insa li ken toki kepeken pona li ken sona e wile pi jan insa ante.

3

“majuna” li sama “sin ala”

ken la, tempo pini la, sina lukin e toki ni: jan insa li wile pana e ike tawa jan ante tawa sina li wile moli e jan ante e sina. toki ni li musi taso. jan insa li monsuta ala li jo ala e wawa pi kon sewi.

nasin seme la jan li lon e jan insa sin?

sina wile lon pona e jan insa sin la, o sona! kama jo pi jan insa sin li sama kama jo pi jan lili li ijo suli. tempo kama suli la sina ken ala ken lukin e jan insa lon poka sina? ken ala la, o lon ala e jan insa sin. nasin wan taso la mama li ken weka e jan insa.

nasa la jan pali pi lipu musi li ken jo e jan insa li sona ala e pali pi jan insa. ona li pali e ni: ona li pana e jan lon lipu musi la, ona li pana e selo sijelo tawa jan. ona li pana e ni: seme li pona tawa jan? pilin ona li seme? jan pali pi lipu musi li wile sona e ni kin: jan pi lipu musi li pali e seme li toki e seme li wile e seme? kin la mama lipu mute li toki tawa jan musi ona. ni la, jan insa sin li kama lon. sina ken lon e jan insa sin lon nasin sama.

nanpa wan la, sina ken pana e sijelo e pilin e wile tawa jan insa sin. sina pana ala e ijo ni tawa jan insa sina la, jan insa sina li kama jo e ijo ni lon wan taso. mama mute pi jan insa li pali lon nasin ni. nanpa tu la, o toki tawa jan insa sina. sina ken toki e ijo ali (e len pona e pilin sina e sona e ijo ante). ijo suli li wan taso: o toki lon tempo mute lon tempo suli. sina ken toki kepeken uta li ken kepeken toki lawa kin. pali ni li ken wile e tempo suli. mama mute (luka tu tan luka luka) pi jan insa sin li pini e pali toki suli ni lon tempo mun tu. nanpa tu wan la, sina pilin e jan insa lon lawa sina la, sina ken toki e wile sona tawa ona: "sina pilin seme? kule pona sina li seme? ni li pona ala pona tawa sina?" sina open e pali ni la, o pana ala e wile sona suli tawa jan insa sina. ona li kama lon tempo pini lili li ken toki lili taso. ken la, sina pilin ni: "mi sona ala e ni: mi anu jan insa mi li toki lon lawa mi?" sina pilin ni la, o

sona: ni li suli ala. tempo kama la, kala-ma toki pi jan insa sina li kama ante li kama suli. tempo kama la, sina ken sona e lon pi jan insa. sina pana e ijo tawa jan insa lon tempo nanpa wan la, o sona e ni: jan insa sina li ken kama ante. pilin ona en sijelo ona li ken kama ante. jan insa li kama ante la, o pakala ala e ante ni. jan insa li jan. jan li ken kama ante. sina pali e ni nanpa tu wan la, sina jo e jan insa! a pona! pali pi jan insa sina li ken ala pini. jan insa li ijo ala li ken ala pini. kulupu pali pi jan insa sin la jan li toki e ni: "nasin pi pakala ike li wan taso: sina pini e pali mama sina."

lipu nasin pi pali pi jan insa sin li mute lon kulupu. ken la, tempo kama la, mi ante toki e lipu nasin ni. sina wile suli e sona sina la, o tawa e lipu linluwi ni:

- www.reddit.com/r/Tulpas
- www.tulpa.info
- www.tulpa.fandom.com

lipu ni ali li kepeken toki Inli. lipu tulpa.info li jo e toki ante kin.

weka pi jan insa li ken ala ken?

sina ken weka e jan insa. o pali e ni lon tempo ni taso: nasin ante li lon ala. sina weka e jan insa la, ona li kama moli. ni li ike tawa ali. jan insa li lon tempo suli la, ken weka ona li kama lili. sina ken weka e jan insa lon nasin ni: o toki tawa ona ala. ma insa la o pana ala e tempo tawa ona. o weka e ona tan lawa sina. ni la, wawa ona li kama lili. wawa ona li lili la, jan insa li lape. jan insa li lape la, ona li weka tan lawa sina. sina ken ala moli e jan insa lon tempo kama ali. pona la, sina ken pini e lape pi jan insa lon nasin ni: sina lukin insa e ona. sina toki tawa ona.

toki pini

pali pi jan insa sin li nasa suli. taso pilin mi li ni: jan li ken kama jo e sona suli tan ijo pi nasa suli. tawa mi la, pali pi jan insa sin li ijo lon. ken la, pilin sina li ante. o kama sona lon nasin sina.

sona musi lili pi ma Antateka

tan mije Luke

tenpo ali la, ma Antateka li lete a! sona jan la, tempo wan la, lete li lete -89.2 °C anu lete -128.6 °F! lete a! tempo ale la, ko walo lete li len e ma Antateka. sina len ala la, sina kama moli tan lete ni; taso, jan sona li lon ma Antateka. ona li kepeken len sijelo suli a. ma ale la, ma Antateka li lete nanpa wan; taso, seli li ken lon ma Antateka. sona jan la, tempo wan la, seli pi ma Antateka li seli 19.8 °C anu seli 67.6 °F! sona ni li nasa tan ni: tempo lete pi ma mi la, ma Antateka li seli! tempo mute la, sina ken ala lukin e suno e mun lon ma Antateka. jan li tawa ma Antateka la, ona li wawa a. jan ale la, ma Antateka li lete li ken ala tomo e jan. ni la, jan ala li awen lon ma An-

tateka lon tempo ale. sitelen pi ma ale la, ma Antateka li suli tawa lukin; taso, ni li powe¹ lili. ma Mewika seli la, ona li lili; taso, ma Elopa la, ona li suli. tempo pini weka a la, ma ale li wan la, ona li lon meso ma li lete ala sama ala tempo lon. ma Antateka li sama ma pi telo ala tan ni: telo li kama ala tan sewi lon tempo mute. ni ale la, sina wile ala wile tawa ma Antateka?

1

“powe” li sama “lon ala”

tawa pi pokи monsi pi ma Asija nanpa luka luka tu tu. ma Tawan en ma Anku

tan jan Polo

tenpo ni la mi toki ala lon ma wan taso. mi toki lon ma tu. ma tu ni li ma Tawan li ma Anku. ona li sama ala, taso mi pana e toki ona lon lipu sama tan ni: tempo pini la mi awen lon ma tu ni lon tempo lili taso. lon la mi awen lon tempo suno tu tu taso lon ma Tawan lon ma Anku. tan ni la ijo pi ken toki li mute ala li wile ala e lipu tu tawa ona.

ma Tawan li ma pi insa telo. ona li lon na-sin seli pi ma Sonko. ona la mi lukin e ma tomo lawa Tapewi (Taipei) e ma pi telo kasi lon poka pi ma tomo Tapewi taso. tempo suno tu tu taso li mute ala (tempo suno nanpa wan en tempo suno nanpa tu tu li tempo tawa kin), taso mi en jan olin mi li tawa mute li lukin e ijo mute.

ma tomo Tapewi li suli li pona mute tawa mi tu. kin la jan pi ma Tawan li pona mute li pana e uta pona lon tempo ale. ma tomo Tapewi la tomo sin mute li lon. pana lukin la ma palisa Tapewi Ale Wan li wan. nimi ona li tan ni: ona li jo e supa ale wan a. ona li sama kasi Pan-pu (bamboo) pi suli mute li pona lukin. taso tomo pi sin ala kin li lon. insa pi ijo mute ante la ma leko¹ suli pi awen sona pi jan San Kase (Chang Kai-shek) li lon. ona li suli mute li pona lukin mute. ona li jo e lupa suli lon poka wan e tomo suli tu wan lon poka tu wan ante. ona ale li kama pali lon nasin Sonko pi tempo pini. tomo ni la wan li sama tomo pi nasin sewi pi ma sewi lon ma tomo Pekin. insa ona la jan kiwen suli pi jan San Kase li lon. ona li anpa monsi lon supa monsi suli sama jan Linkon lon ma

1

“leko” li sama “kiwen”

Mewika. tempo suno nanpa tu wan la mi tawa nena pi poka pi ma tomo kepeken tomo tawa pi jan mute. sewi pi nena ni la ma pi telo kasi en tomo esun mute pi telo kasi li lon. mi kama sin lon ma tomo Tapewi la, mi kepeken e tomo tawa pi linja wawa. tan tomo tawa ni la mi lukin e ma tomo Tapewi ale tan sewi. mi ken lukin pona e tomo palisa Tapewi Ale Wan kin a. kama la mi tawa tomo pi ijo majuna² pi tomo suli lawa. tomo ni li suli li jo e ijo musi mute pi ma Sonko pi tempo pini. ona kin li pona mute tawa mi tu.

ma Anku la mi lukin e ma tomo lawa Solu (Seul) taso. ona li suli mute li jo e tomo awen pi tomo tawa linja pi anpa ma ale ale ale ale ale ale luka tu a! ma tomo ni la jan pona mi li awen. tan ni la mi ken lape lon tomo ona. mi kama lon ma Anku la, mi pilin pona tan ni: mi ken sona lili e ma ni li ken poka pi jan pona mi. ona li jan pi ma Anku. tempo pini la ona li pana sona lon tomo sona lawa sama mi. mi lukin e ijo mute lon ma tomo Solu. taso ijo tu wan li pona mute tawa mi. ni li tomo lawa suli Santo (Changdeok) li kipisi³ pi ma tomo Puson (Bukchon) li tomo pi nasin sewi Puta Ponkunsa (Bongeunsa). tomo ale ni li lon nasin Anku pi tempo pini. tomo lawa suli Santo li majuna li pona lukin li jo e ma kasi suli pi pona mute. kipisi Puson la tomo lili mute pi nasin pi tempo pini li lon. lili la tomo

ni li sama tomo pi ma Nijon pi tempo pini, taso supa anpa Tatami li lon ala. supa anpa li kepeken kiwen kasi. tomo pi nasin sewi Ponkunsa li suli li pona mute. ona kin li kepeken kiwen kasi li jo e jan kiwen suli pi jan sewi meli pi pana pona Kuwanun (Gwan-eum).

ma Tawan en ma Anku li ma ante, taso ona li jo e ijo sama tu. ni li jan pi pona mute li moku pi pona mute a!

toki pali tu

tan jan Ke Tami

jan li lukin.

pali li kama suli la ni **li** nasin **ike**.
pali li kama la jan li wile weka e ona.

taso jan ante li lon pali ona li lawa e ona.
kin la jan ni li sama jaki suli li ike e pilin
pi jan pali.
ni ale li kama ante tan ijo kama

pali jan la lipu mute li suli mute li ike
mute.
lipu o awen kama weka.
lipu li ken ala pona la seli li pakala e lipu.
taso lawa li kama moli kin li pakala.
ni la jaki li weka.

o lukin. ni li toki tu. taso nimi li sama.

jan li lukin **pali** li kama pali.

suli la ni **li** **nasin**.
ike pali li kama la jan li wile weka e ona.

taso jan ante li lon.
pali ona li lawa e ona kin la jan ni li sama.
jaki suli li ike e pilin pi jan pali ni.
ale li kama ante tan ijo kama

pali jan la lipu mute li suli.
mute li ike.
mute lipu o awen kama.
weka lipu li ken ala.
pona la seli li pakala e lipu taso.
lawa li kama.
moli kin li pakala ni la jaki li weka.

toki pilin tu

tan jan Ke Tami

mi wile sona e ijo ale.
sina en ijo sina li suwi taso.
sina jaki ala.
jaki ale li weka tan sina.
jaki li wile ala awen.

ni li lon sina.
awen la ale li ken pilin ike.
taso sina tawa ona la ike li weka tan pilin.
sina tan ala pilin.
ona ike li kama ona pona.
ona li pona tan suwi sina taso.
sina suwi.
lon tempo ala la ike li kama tan sina.

suwi sina li awen.
ike li kama ala.
o kama toki.
ni li tan wile sona mi li suli lon pilin.
mi en sina li wile ala sama jaki li awen.
lon sina la pona seme li ken.
kama o pana e sona ni.

o lukin. ni li toki tu. taso nimi li sama.

mi wile sona e ijo.
ale sina en ijo sina li suwi.
taso sina jaki ala jaki.
ale li weka tan sina jaki li wile ala awen.

ni li lon
sina awen la ale li ken pilin ike taso
sina tawa ona la ile li weka tan pilin
sina. tan ala pilin ona.
ike li kama ona.
pona ona li pona tan suwi sina.
taso sina suwi lon tempo ala la ike li
kama tan sina.

suwi sina li awen weka ike li kama ala.
sin o kama.
toki ni li tan wile .
sona mi li suli lo.
pilin mi en sina li wile ala sama.
jaki li awen lon sina la pona seme li ken
kama.
o pana e sona ni.

musi pi nasin sitelen Non

tan jan Ke Tami

mi tawa kepeken tomo kulupu tawa la tawa li wile e tempo. tawa la mi wile e ijo musi. mi kama sona e musi. mi kama kepeken ona lon tempo tawa mute. mi kama wile pali e musi ni pi toki pona.

nasin musi li seme? poki lili mute li lon lipu. poki ale li lon poka pi poki ante. musi la mi wile kule e poki mute e poki ale ala. mi wile ni kepeken nasin musi. nanpa li lon selo pi ale poki li toki e nasin.

	1 1 1	
	.	.
	1 1	
1 ·	1 · 1	
1 ·	1 · 1	
1 ·	1 · 1	
1 ·	1 · 1	
1		

nanpa li toki e lon pi kulupu poki. nanpa li lon sewi la nanpa li toki e kulupu poki tan sewi tawa anpa. nanpa li lon poka la nanpa li toki e kulupu poki tan poki nanpa tawa poki pi nanpa ala.

nanpa wan li lon la poki wan taso li kulupu li poki kule. nanpa tu li lon la poki tu li kulupu wan li poki kule li lon poka. nanpa mute li lon la poki mute li kulupu wan. ijo ante li suli: kulupu poki wan li ken ala lon selo pi kulupu poki ante. mi pini e kulupu la mi sona e ni: poki li lon poka kulupu la poki ni li poki pi kule ala

a. (poki pi kule ala la mi ken sitelen e nimi “ala” lon insa.)

mi sona e nasin ni la mi ken kule e poki.

1 1 1		
.	.	.
1 1		
1 · 1 · 1		
1 · 1 · 1	X	X
1 · 1		
1 · 1		
1		

mi pini e kule e musi la poki kule en poki pi kule ala li sama sitelen. o lukin: ona li sama pilin

1 1 1		
.	.	.
1 1		
1 · 1 · 1		
1 · 1 · 1		
1 · 1		
1 · 1		
1		

musi ni la nimi mute li ken. jan Non (いしだのん) li pali e ona ona li ken musi sitelen Non anu musi sitelen Nono. taso jan ante kin (西尾徹也) li pali e musi pi nasin sama li pana e nimi ante. kin la lipu en ilo li pana e nimi ante. nimi mute a li ken.

sina kin li wile ala wile musi? mi pana e
musi ni kepeken sitelen pi toki pona.

	1	1	1	
.	.	.	.	.
	1	1	1	1
	1	1	1	1
	1	1	1	1

suno li pona tawa mi

tan jan Alonola

suno li suli li jelo,
 li pana tawa mi e suno.
 ona li ken e kasi,
 li pona tawa akesi.

ona li sike sama ma,
 taso ona li suli a,
 li ma ala, li kon seli,
 li lon insa pi ma ali.

suno li suno e mun la,
 mun li mun e mi a.
 mi pilin e suno la,
 mi pilin pona a a.

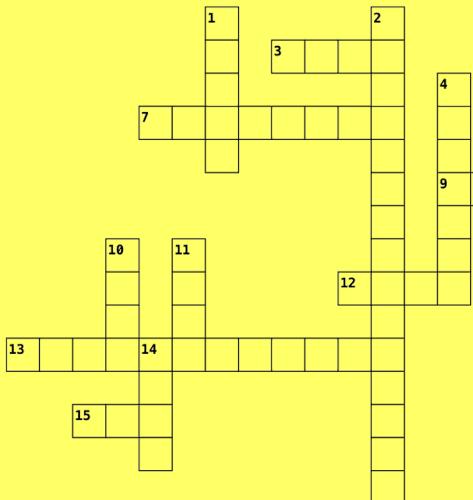
kijetesantakalu o!

tan jan Ke Tami

musi linja

tan jan Kapesi Pake

1. ijo ni li jo e selo laso, monsi pi ijo ni li ken linja.
2. soweli ni li jo e sinpin pimeja e luka suli.
3. ijo ni li ken tawa lon sewi, li lili mute.
4. ijo ni li ike. ijo ni li wile moli li moku e ante.
5. ni li kule pi walo pimeja anu kule pi jelo pimeja
6. ijo ni li soweli. jan li mama e ijo ni.
7. ni li ijo pi pona sijelo, jan li moku e ni.
8. jan li lukin jo e ijo la, jan li wile ni.
9. ijo li tawa lon ma, li suli.
10. ijo li tawa lon sewi, li pana e sike mama walo.
11. ijo ni li tawa lon telo.
12. ni li lon selo ala, li lon ma ala.
13. ijo ni li soweli, li pana kin e sike mama walo.
14. ni li ike ala, li kepeken pi wawa ala.
15. ijo ni li lawa e soweli li soweli kin.

seme li mi?

tan jan Alonola

lete li pona tawa mi
taso mi lon ma kin ni:
ma Apika, ma Amelika, ma Osejanija

mi ken tawa sama kala
taso mi kala lon ala
mi jo e luka pi tawa sewi
taso mi ken ala tawa kepeken ni

mi alasa e kala, e pipi telo
mi pana tawa mi lili e moku ko
len mi li len esun, li pimeja walo
mi lon kulupu suli, li lon poka telo

alasa nimi:

ma Asija

tan jan Sonatan

t	u	k	i	l	a	k	i	j	a	p	o	n	a	m
s	o	n	k	o	w	i	l	a	n	e	t	n	j	s
i	n	a	k	a	n	i	s	a	n	o	a	a	a	i
n	a	m	a	l	a	n	k	a	a	l	w	n	m	s
t	t	a	n	o	o	p	i	p	i	u	i	k	a	a
o	m	l	p	s	t	a	w	i	m	n	k	u	n	l
n	a	a	u	i	p	k	s	l	i	p	a	l	i	e
e	s	s	s	m	a	i	k	i	j	a	t	i	j	p
s	u	i	i	p	l	s	u	p	a	n	e	p	a	i
i	s	j	s	a	a	a	w	i	m	i	l	a	l	l
j	a	a	u	l	n	n	a	n	a	j	o	n	k	i
a	w	u	l	a	i	u	s	a	w	o	m	l	t	s
t	u	m	i	t	j	t	i	l	i	n	o	a	l	i
n	s	a	j	a	o	u	o	n	j	a	a	a	a	n
i	i	n	a	m	u	n	e	o	e	a	l	i	k	i

o alasa e nimi pi ma
Asija! ona li lon nasin
supa sama ni: “_” li
lon nasin sinpin sama
ni: “|” nimi ma ni li
lon poki nimi:
Aja / Akanisan
Anku / Ilakija / Ilan
Intonesija / Isale
Jamanija / Kanpusi
Katelo / Kuli
Kuwasi / Lanka / Losi
Lunpan / Malasija
Masu / Mijama
Nijon / Pakisan
Palani / Palata
Panla / Pilipina /
Pilisin / Po / Sawusi
Sonko / Sulija / Tawi
Tuki / Uman
Utun / Wije

jan pi pali toki

jan Alonola
jan Kapesi Pake
jan Ke Tami
jan Kumute
mije Luke
jan Polo
jan Sonatan

jan pi pali sitelen

jan Alonola
jan Ke Tami

jan lawa

jan Alonola
jan Sonatan

jan pi lipu lukin

jan Alonola
jan Simo
jan Sonatan

jan pali ante

jan Peja
jan Alonola

sina wile ala wile pali tawa lipu tenpo?

o tawa lipu [liputenpo.org!](http://liputenpo.org)

lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawa jo © 2023 tan jan pali pi lipu tenpo
copyright © 2023 by contributors of lipu tenpo

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages.

There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses.

A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputenpo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

A standard linear barcode is located at the bottom right of the page. It encodes the ISSN number 2752-4639.

9 772752 463006